

**Sak 6: Forslag til endringer i Lov om reindrift (reindriftsloven) av 1. juli 2007 –
Høring –**

Uttalelse fra årsmøtet i Kautokeino Arbeiderparti 13.01.2012:

Kautokeino Arbeiderparti framholder medvirkning gjennom overholdelse av konsultasjonsforpliktelsene som et krav for å sikre at en lovendring har aksept i det samiske samfunnet og i reindriftsnæringen. Vi ber derfor Landbruksministeren om å stoppe omorganiseringsprosessen av Reindriftsforvaltningen, og nedsette en arbeidsgruppe bestående av Landbruks- og matdepartementet, Sametinget, Norske Reindriftssamers Landsforbund og Reindriftsforvaltningen, som skal vurdere den framtidige organiseringen av reindriftsforvaltningen. Her må også Sametingets rolle i den offentlige forvaltningen avklares.

Årsmøtet går sterkt mot flytting av reindriftsforvaltningens lokalkontor i Kautokeino. Tjenesten må ha sin fysiske tilstedeværelse og nærhet til reindriftsutøverne i Norges største reindriftskommune, samt solid reindriftsfaglig kompetanse.

Prosessen i forhold til lovendringsforslaget og omorganiseringen av reindriftsforvaltningen

Under konsultasjoner om reindriftsloven i 2007 ble det bebudet at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe bestående av Landbruks- og matdepartementet (LD), Sametinget, Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL) og Reindriftsforvaltningen, som skulle vurdere den framtidige organiseringen av reindriftsforvaltningen. Her skulle også Sametingets rolle i den offentlige forvaltningen avklares.

Dette ble ikke gjort, men LD iverksatte en lukket, intern prosess med sikte på omorganisering av reindriftsforvaltningen.

Ingen av de berørte partene for omorganiseringsforslaget var informert, verken reindriftsnæringen ved NRL, Sametinget, Fylkesmannen i Finnmark eller de ansatte ved Reindriftsforvaltningen, før den nye organisasjonsmodellen ble presentert via en pressemelding i april 2011.

LD overholdt med dette ikke konsultasjonsforpliktelsene overfor NRL og Sametinget jff. konsultasjonsavtalen med Sametinget. Det følger også av ILO-konvensjon nr. 169 at Regjeringen har ansvar for å ”konsultere vedkommende folk, ved hensiktsmessige prosedyrer og spesielt gjennom deres representative institusjoner, når det overveies å innføre lovgivning eller administrative tiltak som kan få direkte betydning for dem”.

Det er ikke tvil om at lovforslaget og omorganiseringsforslaget får direkte betydning for reindriftsutøverne og de samiske kommunene. Kautokeino Arbeiderparti er derfor sterkt kritisk til denne måten å gjennomføre omorganiseringsprosesser på, og det hastverket LD har lagt opp til med å slutføre prosessen.

Vi forutsetter at lovendringer skjer etter en grundig og bred behandling av alle berørte parter. Særlig viktig er det at reindriftsnæringen selv og Sametinget tas med i arbeidet. Videre er det viktig å sikre de ansattes rettigheter til reell medvirkning i en så stor omorganisering som det er lagt opp til fra LD's side.

Områdestyrets innsigelsesrett

Reindriftsnæringen er en viktig samisk kulturbærer og samisk næring. Reindrifta bruker store landarealer i sin nomadiske drift, og opplever stadig hardere press arealmessig. Nettopp " *nomadiske folk og personer som driver flyttejordbruk*" er ikke uten grunn spesielt nevnt i ILO-konvensjon nr. 169 når det gjelder bruksrett til landområder.

Områdestyret er faglig rådgiver og premissgiver overfor offentlig forvaltning og andre i saker som angår reindriften i vedkommende område. I dag har Områdestyret innsigelsesadgang i saker etter bl.a. plan- og bygningsloven.

Områdestyremedlemmene er spesielt oppnevnt på grunn av deres reindriftsfaglige kompetanse og allsidig faglige forutsetninger eller samfunns erfaring, som ivaretar både reindrifts- og stor samfunnets interesser. På bakgrunn av dette innehar områdestyrets medlemmer allsidig kompetanse innen reindrift og samfunnet generelt, som er nødvendig for å vurdere om arealinngrep er til så stor skade for reindriften i området at det må fremmes innsigelse.

Ifølge LD's vurdering har reindriftens representasjon i områdestyrene skapt et inntrykk av at områdestyrene er reindriftens eget organ, og ikke et statlig forvaltningsorgan.

Vi må forstå departementets vurdering slik at dagens forvaltning ikke har legitimitet i storsamfunnet. Det som derimot ikke vurderes, er hvorvidt lovforslaget vil ha legitimitet i det samiske samfunnet.

Kautokeino Arbeiderparti er positiv til en vurdering av om dagens forvaltning er hensiktsmessig, men denne vurderingen må gjøres i samarbeid med berørte parter. Med dette kan man søke å finne løsninger som både ivaretar kravet til reindriftsfaglig kompetanse i forvaltningen, arealvernet til reindriftsnæringen og legitimitet i det samiske samfunnet.

Denne omorganiseringsprosessen berører i sterk grad samiske samfunnsinteresser, og det forutsettes at Sametinget og NRL konsulteres i arbeidet.

Reindriftsfaglig kompetanse i forvaltningen

Hele 50 % av reindriftsbefolkningen i Norge bor i Kautokeino kommune. Et av hovedoppgavene til det lokale reindriftskontoret er å gi veiledning og informasjon til disse reindriftsutøverne. Det er påkrevd at forvaltningen har tilstrekkelig reindriftsfaglig kompetanse. Dette gjelder i forhold til reindriftens driftsmønster, samisk språk og reindriftsterminologi, lokalkunnskap etc. I dag er dette godt sikret ved at reindriftsforvaltningen har lokalkontorer i kommunene der reindriften er. Det er vanskelig å se at dette kan utføres tilfredstillende hvis det lokale kontoret overflyttes til Vadsø, 370 km unna.

Vi frykter at det kan være vanskelig å rekruttere ansatte med reindriftsfaglig kompetanse og lokalkunnskap hvis kontoret flyttes til Vadsø. Når man også tar avstandene i betraktning, vil reindriftsutøverne i Kautokeino i praksis miste det viktigste knutepunktet mellom næringsutøverne og forvaltningen.

Kautokeino Arbeiderparti går derfor sterkt i mot en overflytting av Reindriftsforvaltningens lokalkontor ut av kommunen.

Ansvar for de ansatte i forvaltningen

De ansatte i reindriftsforvaltningen har i liten grad fått informasjon om omorganiseringsplanene, eller deltatt i denne prosessen. Særlig alvorlig er det at lokalkontorene planlegges nedlagt. For Kautokeino kommunes del betyr det at de ansatte eventuell må flytte til Vadsø, bort fra kjerneområdet for reindriftsnæringen. Dette skaper usikkerhet for arbeidsplassene, og bekymring for framtiden.

Kautokeino Arbeiderparti støtter de ansatte i at de kan gjøre en best mulig jobb der næringen er, og ikke 370 km unna. Vi er også kritisk til den prosessen og hastverket LD har hatt i forhold til omorganiseringen, og at LD ikke har brukt de ansattes kompetanse om reindriftsnæringen til å finne ut hvordan tjenesten best kan organiseres.

Målet med omorganiseringen må være en endring som bedrer dagens forvaltning og samtidig gir trygge og gode arbeidsforhold både for næringsutøverne og forvaltningens ansatte. Dette er særlig viktig nå som det er nødvendig å redusere reintallet, fordi dette krever tillit til prosessene som må gjennomføres for å oppnå målsetningen om reduksjon.